

MOCIÓ PRESENTADA PEL GRUP MUNICIPAL IPS-CUP PER INCORPORAR EL CRIM D'ECOCIDI EN EL TRIBUNAL PENAL INTERNACIONAL

EXPEDIENT: 2022A034000015

DATA D'APROVACIÓ: SESSIÓ PLENÀRIA DEL 16 DE MAIG DE 2022

“ La dècada de 2020 a 2030 és decisiva per a la Humanitat. El futur no està decidit. Dependrà de com juguem les nostres cartes i de quines regles de joc marquem. És un moment extraordinari que comporta una gran responsabilitat per actuar amb decisió. No tenim temps per perdre. La crisi climàtica i ecològica que afrontem requerirà respostes col·lectives.

Els darrers decennis s'han caracteritzat per guerres contínues pels recursos. Actualment, hi ha indeterminats conflictes socioambientals derivats de l'activitat humana a tot el món. Part d'aquesta realitat, més de 3600 casos (abril 2022) es poden observar a l'Atlas de Justícia Ambiental (ejatlas.org), un projecte internacional en forma de mapa interactiu i col·laboratiu creat el 2012 per la UAB i codirigit per l'economista ecològic català Joan Martínez-Alier. Aquests conflictes generen impactes ambientals als ecosistemes i, per tant, també als pobles que hi viuen, especialment als del Sud Global. A partir dels anys vuitanta el capitalisme globalitzat ha augmentat el nombre i intensitat d'aquests conflictes arreu del món, majoritàriament en nom del progrés tecnològic i un sistema econòmic de creixement il·limitat. Tot un conjunt de tractats internacionals i acords conformen un entramat jurídic i econòmic per tal que les transnacionals destrueixin els territoris i els seus pobles i criminalitzin i reprimeixin tota forma de resistència que sorgeixi. El cas de l'assassinat de l'activista ecologista hondureny Berta Cáceres el 2016 n'és un dels molts desgraciats exemples.

Tal com descriu l'advocada Polly Higgins (iniciadora del moviment internacional “Stop Ecocide”) el món es caracteritza per seguir infinitament el “cercle viciós de l'Ecocidi”: Ecocidiesgotament dels recursos-conflicte-guerra-dany i destrucció-ecocidi. Ella mateixa va presentar una primera definició del delicte d'Ecocidi a la Comissió Jurídica de les Nacions Unides el 2010 que deia el següent: “L'ecocidi és la pèrdua, el dany o la destrucció generalitzada dels ecosistemes d'un territori(s) determinat(s) de manera que el gaudi pacífic dels habitants ha estat o serà severament disminuït”. L'ecocidi és un delicte contra la Natura, contra les generacions futures i en última instància un delicte contra la Pau. És tancar la porta al que causa la destrucció de la vida. És trencar el cercle viciós de l'ecocidi. I des de fa uns anys ençà hi ha una lluita mundial en forma de campanya internacional perquè esdevingui el 5è crim internacional contra la Pau.

El novembre de 2020, la Fundació Stop Ecocide va convocar el Grup d'Experts Independents per a la Definició Legal d'Ecocidi a petició dels parlamentaris interessats dels partits governants a Suècia. El treball d'aquest grup es va anunciar el juny de 2021. Així la definició en termes jurídics s'entén com: “La provocació de danys greus, massius i la destrucció d'un o més ecosistemes, així com danys greus generalitzats a la natura a llarg termini. A més, afegit a l'impacte social d'aquests, quan la qualitat de vida o la Pau dels habitants del territori on ocorre disminueix severament i durant un temps prolongat”.

L'interès per criminalitzar l'ecocidi ja és una qüestió pública a nivell parlamentari i/o governamental a diferents països del món (Brasil, Bèlgica, Canadà, Xile, Finlàndia,

França, Samoa, Escòcia, Suècia, Regne Unit, Vanuatu,..) així com al Parlament Europeu. El maig del 2021, el Parlament Europeu va donar llum verda un informe que reclamava augmentar la protecció als activistes ambientals i el reconeixement de 'l'Ecocidi' com un delictes a l'Estatut de Roma. Aprovat per 518 vots a favor, 97 en contra i 77 abstencions, es va donar suport a reforçar la legislació europea sobre la responsabilitat ambiental de les empreses per prevenir els danys en l'entorn. Entre d'altres, l'informe també apostava per revisar i transformar la directiva de responsabilitat mediambiental en un reglament per a la seva aplicació directa i actualitzar la directiva de Delictes Mediambientals per incloure-hi nous delictes. El desembre del 2021, Bèlgica es converteix en el primer país de la UE en reconèixer el crim d'ecocidi i incloure'l al seu codi penal en haver-ho aprovat per una àmplia majoria.

A través d'aquesta moció volem donar suport a una iniciativa recent tramitada a registre al Parlament de Catalunya el passat mes de març per tal que aquest sigui el primer parlament subestatal (en terminologia de la UE) que voti favorablement a la incorporació d'aquest delictes tant en la legislació estatal com en la legislació que regula el Tribunal Penal Internacional. Si el Parlament de Catalunya aprova per majoria la proposta, aniria al Parlament espanyol i tots els partits haurien de votar la seva incorporació directa al dret penal estatal. Seria el segon cas després del Parlament belga a escala de la UE.

Considerem, a més, molt rellevant que qualsevol proposta de tipificació del delictes d'ecocidi comporti el deure de reparació dels gravíssims danys ambientals i comunitaris causats arreu del Planeta. Aquest hauria de ser imputat tant als directius com als accionistes i inversors de les companyies transnacionals que tenen com a únic objectiu la infinita expansió de beneficis amb completa despreocupació del seu cost climàtic, en biodiversitat o la supervivència i el benestar de les comunitats humanes afectades. Cap empresa o govern ha de poder continuar devastant el Planeta i les poblacions indígenes i aïllades.”

El Ple acorda per 18 vots a favor (ERC-AM, JxS, PSC-CP i IPS-CUP) i 3 vots en contra (VOX):

“ **PRIMER.-** Que el ple de l'Ajuntament de Salt insti al Congrés espanyol i al Parlament Europeu a que s'inclougui el delictes d'ecocidi a la legislació penal estatal i europea segons l'exposat en el preàmbul.

SEGON.- Instar el Parlament de Catalunya perquè aprovi la proposta registrada el passat mes de març i que insti al Govern de l'estat espanyol a incorporar el delictes d'ecocidi al seu codi penal, seguint exemples d'altres països de la UE com Bèlgica.

TERCER.- Donar suport a la campanya internacional Stop Ecocide International i fomentar l'adhesió dels veïns del municipi tot iniciant, abans de sis mesos, una campanya local de sensibilització de la campanya així com la defensa del territori, on es tingui en compte la informació detallada i independent de les corporacions i governs propers o nacionals sobre els impactes de les accions al sud global i implicant els agents del sector ambiental i veïnal per conscienciar de la importància de canvi de model que sigui capaç de defensar el dret a la vida i els interessos de les classes populars de tot el món.

QUART.- Prendre mesures d'abast local com ara l'augment de recursos a la vigilància i control de la contaminació ambiental, la protecció decidida dels espais naturals que afectin el nostre municipi i augmentant la partida pressupostària a una gestió forestal eficient i sostenible.

CINQUÈ.- Comunicar aquests acords presos i l'aprovació de la moció al Parlament de Catalunya, al Govern de la Generalitat, Congrés dels Diputats i Govern de l'estat espanyol, així com a la Diputació de Girona i al Consell Comarcal del Gironès.”